

La representació de les Comarques al Parlament de Catalunya

Aquestes darreres setmanes s'ha suscitat a Catalunya un gravíssim problema. Es tracta del projecte d'Estatut, en l'article que s'ocupa de l'elecció del Parlament català. No és rar que apareguin ara qüestions espineses i que abundin les friccions, en primer lloc perquè s'han hagut de redactar documents públics essencials.

Ara li ha tocat el torn al nostre Estatut i, en particular, a l'article que disposa de la constitució del nostre Parlament. La Comissió dels Vint, que es va reunir a Sau per a la confecció del projecte, ha cregut convenient de presentar la idea que els diputats de Catalunya haviem de sortir en un percentatge més gran de la ciutat de Barcelona i les seves rodalies, deixant així pràcticament sense representació les comarques poc poblades, en particular el Pallars i altres terres pirinenques.

En primer lloc observem que la Comissió dels Vint no ha estat constituïda, com potser hauria calgut, només amb aquells catalans més aptes en problemes jurídics i autonomistes per tal de fer un treball el més excel·lent possible, sinó que ja porta en ella des del moment de néixer, com el préssec porta el pinyol, el senyal evident d'interessos dels partits i d'una majoria determinada. És a dir, que ja se sabia per endavant com haviem d'anar les coses.

Però, ¿qui ha nomenat la Comissió dels Vint? ¿Fins aquí es fa arribar encara la força del 15 de juny? ¿No hauria valgut més que la Generalitat hi hagués també intervingut? Tan realista i crua s'ha tornat la política en aquests temps que ja l'únic que compta són les conveniències ideològiques particulars?

Davant aquesta qüestió de votar els diputats per al Parlament català ens sembla que Catalunya es troba a punt de fer una gran relliscada. Catalunya serà ara com unes balances desnivellades: a un costat carregarà el pes enorme de Barcelona i els encontorns amb els seus satèl·lits gegants; i a l'altre hi haurà les terres escassament habitades. Un cos macrocefàlic, que és un monstre, no pot tenir l'equilibri harmoniós que pot oferir la naturalesa, volem dir la reflexió serena, el seny ordenador, el criteri objectiu i desapassionat que la nació necessita.

La divisió de la terra del nostre Principat en comarques, malgrat els seus defectes, ens sembla encara la més justa i avantatjosa. Almenys, no es pot negar que només les comarques representen tota l'extensió i tots els racons de Catalunya. Els homes necessiten la terra per poder viure, però la terra no necessita els homes. L'Estatut no pot ignorar les comarques perquè elles constitueixen Catalunya, en són el cos, la forma i la vida. L'element humà és, naturalment, important, capital, no es pot dubtar, però no pas tant que pugui arribar fins al punt d'ig-

norar la terra o de menystenir-la. Els homes poden crear aquests nuclis habitables uniformes i desgarbats, sempre amb una visió global de provisionalitat: La terra és, en canvi, sempre ben distribuïda geogràficament, variada i constant. Però la terra és muda i l'home parla i disposa.

Ens diuen que el Pirineu lleidatà és ja un desert humà. Només hi viuen alguns vells i criatures. I ara no tindrà cap representant al Parlament, és a dir, que al Parlament català no hi estarà representada tota Catalunya. Però, en canvi, d'altres trossos de Catalunya hi estaran excessivament representats. Aquesta Comissió dels Vint havia d'estudiar detingudament quants problemes tenen plantejats les terres catalanes i quants en tenen plantejats els éssers febrils que viuen amuntegats en els blocs de ciment, i estudiar-ne detingudament les necessitats de cadascú.

Però no és cap secret per ningú que la compacta aglomeració ciutadana té una vida uniforme i monòtona. La vida per a ella és de pocs elements: el jornal segur i la botiga o el mercat. El camp, en canvi, sofreix avui una frustració moral. Ha de sembrar, plantar, adobar, i després collir, però mentrestant li cal mirar el cel sovint, seguir els núvols, vigilar les terres i el creixement. La ciutat té el deure de pensar en la terra sense egoïsmes, fraternalment, perquè sap que si la terra mor també morirà aviat la ciutat.

Un diputat per cada comarca no restaria representació al ciutadà, i faria la llei més justa. Ja sabem que Barcelona i els seus satèl·lits trauran un major nombre de diputats, però les comarques han de treure'n almenys un per a cadascuna. No podem ignorar les comarques perquè elles són l'essència de Catalunya. Al contrari, invitem-les a què ens contin les seves preocupacions, obrim-los els braços; perquè la ciutat i el camp no han de fer-se la guerra, sinó que han de conviure en harmonia. Es necessiten sempre, però més encara si formen part de la mateixa nació.

No cal repetir ara que són els pobles els qui han conservat la llengua, les tradicions i la història. Avui les comarques sofreixen i la causa de molts dels seus mals resideix precisament a la ciutat.

Cal ajudar les comarques, crear-hi atractius que ajudin els qui hi viuen a trobar-s'hi bé. No els retallem els seus drets, abusant de la nostra força numèrica. La naturalesa és la vida mentre que la ciutat és una mena d'enemic seu.

Demés, no és pas excessiu d'invitar un representant de cada comarca a assistir a les sessions del Parlament. Catalunya ha de pensar en les comarques, perquè és un poble liberal i amant de la justícia. I aquesta fama l'ha mantinguda fins avui i ha de continuar mantenint-la, perquè és el seu esperit i l'essència de la seva naturalesa.

J. B. Xuriguera